

Комунальний заклад вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради
Факультет реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи
Кафедра педагогіки та методик навчання

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

Модель компетентнісного уроку як механізм управління адаптивним освітнім процесом

Виконала студентка групи ПОМ-2
спеціальності 013 Початкова освіта
Довгань І. Г.

Керівник: Лапшина І. С.

Рецензент: Корольова Л.М.

Нормоконтроль Карпачов К. А.

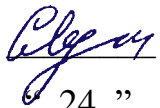
Запоріжжя

2022 р.

Комунальний заклад вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

Факультет реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи
Кафедра педагогіки та методик навчання
Освітньо-кваліфікаційний рівень другий (магістерський) рівень
Спеціальність 013 Початкова освіта

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри Світлана ЛУПШОВИЧ
24 ” лютого 2021 року

ЗАВДАННЯ
НА МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТКИ
ДОВГАНЬ ІРИНА ГРИГОРІЇВНА

1. Тема магістерської роботи «Модель інклюзивного уроку як механізм управління адаптивним освітнім процесом». Керівник магістерської роботи Лапшина Ірина Сергіївна, кандидат педагогічних наук, затверджені наказом закладу вищої освіти від “24” лютого 2021 року № 7.

2. Строк подання студентом роботи 10.05.2022.

3. Вихідні дані до магістерської роботи

Мета роботи: обґрунтування, визначення та практична перевірка педагогічної моделі компетентнісно орієнтованого уроку.

Об’єкт дослідження: підходи до управління компетентнісно орієнтованим уроком.

Предмет дослідження: модель компетентнісно орієнтованого уроку в умовах реформування освіти.

Магістерська робота: 30 с., 1 рис., 69 джерел, 2 додатки.

4. Зміст магістерської роботи (перелік питань, які потрібно розробити):

–На основі аналізу наукової літератури виділити структурні елементи уроків різних типів, для учнів I ступеня навчання (Початкова освіта) та визначити ступінь їх впливу на якість освітнього процесу.

–Проаналізувати практичний стан та з'ясувати ефективність модельного управління уроком, як важливим елементом освітнього процесу.

–Теоретично обґрунтувати адаптивну кваліметричну критеріально-факторну модель компетентнісного уроку.

–Практично перевірити ефективність модельного управління освітнім процесом під час уроку з використанням розробленої моделі.

–Розробити відповідні науково-методичні рекомендації супроводу процесу управління освітнім процесом через використання моделі компетентнісного уроку.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

У магістерській роботі подано 1 рисунок.

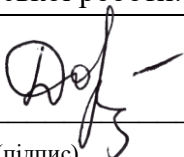
6. Консультанти розділів магістерської роботи

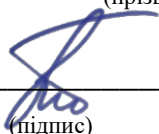
Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Розділ 1. Управління уроком як основною складовою освітнього процесу.	Лапшина І. С., к.п.н.	21.10.2021 	21.10.2021
Розділ 2. Розробка адаптивної кваліметричної критеріально-факторної моделі компетентнісно орієнтованого уроку.	Лапшина І. С., к.п.н.	07.11.2022 	07.11.2022

7. Дата видачі завдання: 25.02.2021

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№з/ п	Назва етапів магістерської роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Підготовчий.	01.09 – 15.09	Виконано
2	Інформаційний.	16.09 – 30.09	Виконано
3	Реконструктивний.	30.09 – 14.10	Виконано
4	Пояснювальний.	14.10 – 21.10	Виконано
5	Написання тексту.	21.10 – 09.12	Виконано
6	Проходження процедури перевірки магістерської роботи на академічний плагіат (відповідно до Положення про запобігання академічного плагіату у комунальному закладі вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради від 27 січня 2020 року № 33).	15.02 – 30.02	Виконано
7	Проходження процедури рецензування магістерської роботи.	10.03 – 20.03	Виконано
8	Проходження процедури нормоконтролю щодо оформлення магістерської роботи.	11.04 – 10.05	Виконано
9	Захист магістерської роботи.	червень 2022	Виконано

Студент Довгань Ірина Григоріївна
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи Лапшина Ірина Сергіївна
(підпис) (прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Магістерська робота: 30с., 1 рис., 69 джерел, 2 додатки.

Об'єкт дослідження: підходи до управління компетентнісно орієнтованим уроком.

Предмет дослідження: модель компетентнісно орієнтованого уроку в умовах реформування освіти.

Мета роботи: обґрунтування, визначення та практична перевірка педагогічної моделі компетентнісно орієнтованого уроку.

Методи дослідження:

теоретичні: метод поліаспектного системного аналізу під час вивчення наукової літератури та матеріалів, розміщених в мережі Інтернет, метод порівняльного аналізу філософських і психолого-педагогічних джерел, метод узагальнення підходів до управління освітнім процесом, які дають змогу виділити характерні ознаки структурних елементів уроку і їх впливу на якість освітнього процесу та освітніх результатів; абстрагування під час розробки моделі компетентнісного уроку; систематизація та класифікація умов ефективного управління компетентнісно орієнтованого уроку; факторно-критеріального аналізу, формалізації та кваліметричного оцінювання для розробки кваліметричних показників рівня досягнень мети уроку;

емпіричні: герменевтичний, порівняльний і системний аналіз різних підходів та їхнє емпіричне узагальнення, метод соціометрії для вивчення й узагальнення практичного досвіду шкіл, які взяли участь в апробації компетентнісної моделі уроку;

експериментальні – методи проектування, реалізації та інтерпретації, удосконалення освітньої діяльності, проведення констатувального і формувального експериментів як складові комплексного багатofункціонального методу дослідження, які дали можливість обґрунтувати та перевірити умови запровадження кваліметричної критеріально-

факторної моделі компетентнісного уроку.

Урок в освітньому процесі займає центральне і найважливіше місце. Саме під час уроку опрацьовується і засвоюється переважна більшість навчальної інформації, відпрацьовуються навички практичного застосування і формуються предметні і ключові життєві компетентності учнів. Урок є дидактичною одиницею освітнього процесу. Отже, у значній мірі визначає ефективність освітнього процесу і забезпечує освітні результати. Теорія адаптивного управління доводить, що ефективним інструментом управління в умовах реформування є освітня кваліметрична модель.

Запровадження компетентнісного підходу в освіті принципово змінює глобальну мету освітньої діяльності з орієнтації на засвоєння певної кількості знань і опанування умінь до формування можливостей і бажання учнів діяти і приймати рішення в реальних життєвих умовах.

Таким чином, є наявна актуальна потреба у зміні вимог до уроку і формуванні інноваційної системи управління уроком на основі застосування модельного підходу.

КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД, УРОК У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ,
ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА, УПРАВЛІННЯ УРОКОМ, АДАПТИВНЕ
УПРАВЛІННЯ, МОДЕЛЬ СУЧАСНОГО УРОКУ.

ВИСНОВКИ

1. На основі аналізу наукової літератури визначена провідна роль уроку в організації освітнього процесу, проаналізовано різні підходи до управління уроком як дидактичною одиницею освітнього процесу, виділено актуальні критерії оцінювання якості уроку та визначено ступінь їх впливу на якість освітнього процесу. За Концепцією нової української школи в умовах компетентнісного спрямування освіти важливість управління якістю уроку набуває нового важливого значення. Одночасно, демократизація освітньої взаємодії і потреба в розвитку творчих здібностей учнів вимагає збільшення свободи і можливостей учителя, що вступає в протиріччя з потребами збільшення контролю за якістю уроку. Отже, традиційні підходи до оцінювання результативності уроку виявляються не є ефективним. У даному випадку за всіма параметрами ефективним виявляється моніторинг за розробленою моделлю компетентнісного уроку.

2. Аналіз практики застосування модельного підходу в практиці управління адаптивним освітнім процесом довів його ефективність і відповідність вимогам часу. Модель уроку одночасно може бути і інструментом адміністративного контролю, і планом самоаналізу педагога, і підґрунтям для конструювання сучасного уроку. Зважаючи на спадкоємність освітніх реформ ми робимо висновки, що модель компетентнісного уроку має багато спільних напрямів і критеріїв їх оцінювання з моделлю особистісно орієнтованого уроку і моделі інклюзивного уроку, елементи яких можуть бути використані під час розробки моделі компетентнісного уроку. Аналіз нормативних документів і практики діяльності закладів освіти дозволив нам виділити важливі відмінності особистісно спрямованого і компетентнісного освітнього процесу.

3. Теоретично обґрунтовано адаптивну кваліметричну критеріально-факторну модель компетентнісного уроку. Визначено структуру моделі, а саме, фактори як важливі напрями забезпечення якості уроку і критерії їх оцінки.

Факторами першого порядку обрано формування готовності учителя до проведення уроку, за суттю яке є проектуванням уроку і добором конкретних засобів його реалізації, і діяльність учителя під час уроку. Фактори першого порядку складаються з дидактичної та психологічної або мотиваційної складової. При однакових складових в межах кожного фактору першого порядку, фактори другого порядку мають різне змістовне наповнення. Критерії для кожного фактору вироблені за принципом об'єктивізації оцінки. Критерії першого порядку є універсальними і надають можливість узагальнення результатів моніторингу якості уроку на рівні навчального закладу і навіть на рівні району, територіального округу або міста. Критерії другого порядку реалізують адаптивний підхід до оцінювання якості уроку з урахуванням специфічних особливостей навчального закладу, навчального предмету, ступені навчання і класного колективу. У магістерській роботі вперше обґрунтовані, визначені, систематизовані й практично перевірені організаційно-педагогічні умови модельного управління уроком, як важливою складовою освітнього процесу; вперше виявлено критерії оцінювання компетентнісного уроку; набула подальшого розвитку теорія адаптивного управління через розробку критеріально-факторної системи управління компетентнісно орієнтованим уроком; удосконалено технології адаптивного управління шляхом розробки інструментарію призначеного для використання в умовах реформування, а саме, адаптивної критеріально-факторної моделі компетентнісноорієнтованого уроку.

4. За визначеними факторами і критеріями було розроблено і автоматизовано модель компетентнісного уроку. Розроблена модель визначає ефективні елементи управління якістю освітнього процесу, розроблені критерії оцінювання уроку, як ключової складової освітнього процесу, розроблено інструментарій, який дозволяє ефективно впливати на якість освітнього процесу в умовах демократизації і відкритості управлінських процедур. Практична перевірка ефективності застосування розробленої моделі здійснено в ЗНЗ №29 Запорізької міської ради Дніпровського району, отримано позитивні

відгуки.

5. Проаналізовані організаційно-педагогічні умови супроводу процесу управління освітнім процесом через використання моделі компетентнісного уроку. Розроблена модель компетентнісного уроку може бути впроваджена в загальноосвітніх закладах освіти для всіх ступенів навчання, різних типів і профільної спеціалізації.

Подальших наукових досліджень потребують процеси практичної реалізації векторних напрямів моделі і підходи до об'єктивізації їх оцінювання в умовах адаптації до конкретних умов. Нових досліджень потребують також дистанційні форми організації урочної діяльності і управління її якістю.